

บทที่ 3 การประเมินระบบการจัดการขยะมูลฝอย

3.1 ขั้นตอนการเตรียมการ

การดำเนินการตรวจประเมิน มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ จากแบบสำรวจมาพิจารณา โดยการตรวจสอบเอกสาร การสัมภาษณ์ และการตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ในแบบสำรวจโครงการระบบจัดการขยะมูลฝอย การตรวจประเมินควรมีขั้นตอน ดังนี้

- 3.1.1 สรุปการดำเนินงานจากการสำรวจและแบบสำรวจ
- 3.1.2 ตรวจสอบเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.2 แบบประเมินระบบการจัดการขยะมูลฝอยแบบผังกลม

แบบประเมินระบบการจัดการขยะมูลฝอยแบบผังกลม ประกอบด้วย

- ตอนที่ 1 ด้านนโยบาย
- ตอนที่ 2 ด้านเทคนิค
- ตอนที่ 3 ด้านการบริหารจัดการ
- ตอนที่ 4 ด้านการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชน

แบบประเมินระบบการจัดการขยะมูลฝอยแบบฝังบกลบ
ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

ชื่อผู้ประเมินระบบ.....
ตำแหน่ง.....สังกัด.....
โทรศัพท์.....โทรสาร.....E-mail.....
ชื่อผู้ตรวจทาน.....
ตำแหน่ง.....สังกัด.....
วัน เดือน ปี ที่ประเมิน.....

ตอนที่ 1 ด้านนโยบาย

ที่	ตัวบ่งชี้	การดำเนินการ			คะแนน ที่ได้
		0 คะแนน	1 คะแนน	2 คะแนน	
1.	นโยบาย				
1.1	นโยบายการจัดการขยะมูลฝอยจากฝ่ายบริหาร และถือเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายของหน่วยงาน	ไม่มี	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	มี	
1.2	ความเชื่อมโยงของนโยบายของหน่วยงานกับ นโยบายที่เกี่ยวข้องอื่นๆ	ไม่มี	-	มี	
1.3	ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติในการจัดเก็บค่าบริการ การกำจัดขยะมูลฝอย	ไม่มี	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	มี	
2.	ผู้รับผิดชอบ				
2.1	การกำหนดผู้รับผิดชอบในผังโครงสร้างของฝ่าย บริหารอย่างชัดเจน	ไม่มี	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	มี	
2.2	การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการ ขยะมูลฝอย	ไม่มี	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	มี	
2.3	การแต่งตั้งคณะทำงานด้านการจัดการ ขยะมูลฝอย	ไม่มี	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	มี	
3.	ระบบข้อมูล				
3.1	ระบบรวบรวมและสรุปผลข้อมูล	ไม่มี	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	มี	

ที่	ตัวบ่งชี้	การดำเนินการ			คะแนน ที่ได้
		0 คะแนน	1 คะแนน	2 คะแนน	
3.2	การทำรายงานติดตามประเมินผลเสนอ คณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอย	ไม่มี	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	มี	
4.	งบประมาณ				
4.1	การจัดสรรงบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ในการจัดการขยะมูลฝอย	ไม่มี	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	มี	
4.2	การกำหนดเป้าหมาย ติดตามประเมินผล การใช้งบประมาณ	ไม่มี	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	มี	
4.3	การลงทุนเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพระบบ	ไม่มี	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	มี	
5.	การรวมกลุ่มพื้นที่				
5.1	การรวมกลุ่มและจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกับ อปท. อื่นๆ	ไม่มี	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	มี	
5.2	อปท. ที่จัดทำบันทึกข้อตกลงนำขยะมูลฝอยมา กำจัด ณ สถานที่ฝังกลบ	ไม่มี	บางส่วน	ทั้งหมด	
ผลการประเมินด้านนโยบาย					26

ตอนที่ 2 ด้านเทคนิค

ที่	ตัวบ่งชี้	การดำเนินการ			คะแนน ที่ได้
		0 คะแนน	1 คะแนน	2 คะแนน	
1.	การออกแบบ				
1.1	การศึกษาความเหมาะสมของโครงการ	ไม่มี	-	มี	
1.2	ออกแบบโดยวิศวกรที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม	ไม่มี	-	มี	
1.3	รายการคำนวณ	ไม่มี	-	มี	
1.4	แบบก่อสร้าง	ไม่มี	-	มี	
1.5	รายการประกอบแบบก่อสร้าง	ไม่มี	-	มี	
2.	การก่อสร้าง				
2.1	ดำเนินการก่อสร้างโดยนิติบุคคลที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรม	ไม่มี	-	มี	
2.2	แบบก่อสร้างจริง (As-Built Drawing)	ไม่มี	-	มี	

ที่	ตัวบ่งชี้	การดำเนินการ			คะแนน ที่ได้
		0 คะแนน	1 คะแนน	2 คะแนน	
2.3	การตรวจสอบระบบก่อนการใช้งาน	ไม่มี	-	มี	
2.4	คู่มือการบำรุงรักษาระบบจัดการขยะ	ไม่มี	-	มี	
2.5	การฝึกอบรมการควบคุมการจัดการขยะ	ไม่มี	-	มี	
3.	การดำเนินการ				
3.1	มาตรการตรวจสอบขยะมูลฝอย ตรวจสอบ น้ำหนักและป้องกันการกำจัดขยะมูลฝอย ที่ไม่ได้รับอนุญาต	ไม่มี	-	มี	
3.2	การใช้วัสดุกันซึม	ไม่มี	-	มี	
3.3	การฝังกลบ บดอัดและปิดทับ	ไม่มี	-	มี	
3.4	ระบบรวบรวมและสูบน้ำขยะมูลฝอย	ไม่มี	มี/ใช้งาน ไม่ได้	มี/ใช้งานได้	
3.5	ระบบบำบัดน้ำขยะมูลฝอย	ไม่มี	มี/ใช้งาน ไม่ได้	มี/ใช้งานได้	
3.6	ระบบควบคุมก๊าซ	ไม่มี	มี/ใช้งาน ไม่ได้	มี/ใช้งานได้	
3.7	ระบบตรวจสอบก๊าซ	ไม่มี	มี/ใช้งาน ไม่ได้	มี/ใช้งานได้	
3.8	ระบบติดตามตรวจสอบน้ำใต้ดิน	ไม่มี	มี/ใช้งาน ไม่ได้	มี/ใช้งานได้	
3.9	ระบบการจัดการน้ำฝน	ไม่มี	มี/ใช้งาน ไม่ได้	มี/ใช้งานได้	
3.10	พื้นที่แนวกันชน (Buffer Zone)	ไม่มี	-	มี	
3.11	การบำรุงรักษา ถนนที่อยู่ในพื้นที่	ไม่มี	-	มี	
ผลการประเมินด้านเทคนิค					42

ตอนที่ 3 ด้านการบริหารจัดการ

ที่	ตัวบ่งชี้	การดำเนินการ			คะแนน
		0 คะแนน	1 คะแนน	2 คะแนน	ที่ได้
1.	บุคลากร				
1.1	หัวหน้าฝ่ายระดับปฏิบัติ ด้านสิ่งแวดล้อม ที่ผ่านการอบรมเรื่องการจัดการขยะมูลฝอย	ไม่มี	มี / ไม่ผ่านการอบรม	มี / ผ่านการอบรม	
1.2	ผู้ควบคุมระบบที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม หรือ ใบอนุญาตผู้ควบคุมระบบฯ	ไม่มี	มี / ไม่มีใบอนุญาตฯ	มี / มีใบอนุญาตฯ	
1.3	ช่างเทคนิคประจำระบบที่ผ่านการอบรมเรื่องการจัดการขยะมูลฝอย	ไม่มี	มี / ไม่ผ่านการอบรม	มี / ผ่านการอบรม	
2.	การเดินระบบ				
2.1	แผนการเก็บตัวอย่างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม	ไม่มี	มี / ไม่ได้จัดเก็บตามแผน	มี / จัดเก็บตามแผน	
2.2	การเก็บสถิติและข้อมูลและจัดทำบันทึก รายละเอียดแสดงผลการทำงานของระบบในแต่ละวัน	ไม่มี	มี / ไม่ได้จัดทำทุกวัน	มี / จัดทำทุกวัน	
2.3	การจัดทำและรายงานสรุปผลการทำงานของระบบในแต่ละเดือน	ไม่มี	มี / ไม่ได้จัดทำทุกเดือน	มี / จัดทำทุกเดือน	
2.4	มาตรการควบคุมผู้เกี่ยวข้องขยะมูลฝอย	ไม่มี	มี / ไม่ได้ดำเนินการตามมาตรการ	มี / ดำเนินการตามมาตรการ	
2.5	มาตรการควบคุมขยะมูลฝอยที่จะเข้าระบบ (เช่น การคัดแยกขยะต้นทาง และ 3Rs เป็นต้น)	ไม่มี	มี / ไม่ได้ดำเนินการตามมาตรการ	มี / ดำเนินการตามมาตรการ	
2.6	เก็บข้อมูลย้อนหลัง	ไม่มี	มี / ไม่สม่ำเสมอ	มี / สม่ำเสมอ	

ที่	ตัวบ่งชี้	การดำเนินการ			คะแนน
		0 คะแนน	1 คะแนน	2 คะแนน	ที่ได้
3.	คุณภาพสิ่งแวดล้อม(ค่าเฉลี่ยในรอบ 12 เดือน)				
3.1	ความเป็นกรดและด่างในบ่อสังเกตการณ์ระหว่าง 5.5 - 9.0	ไม่มีการตรวจวัด	ตรวจ/ไม่ผ่านมาตรฐาน	ตรวจ/ ผ่านมาตรฐาน	
3.2	ค่าการนำไฟฟ้าในบ่อสังเกตการณ์ (เปรียบเทียบอย่างน้อย 2 บ่อ)	ไม่มีการตรวจวัด	ตรวจ/มีค่าสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ	ตรวจ/ไม่มีค่าแตกต่าง	
3.3	โลหะหนัก 10 ชนิดตามมาตรฐานคุณภาพน้ำใต้ดินในบ่อสังเกตการณ์	ไม่มีการตรวจวัด	ตรวจ/ไม่ผ่านมาตรฐาน	ตรวจ/ ผ่านมาตรฐาน	
3.4	กลิ่นรบกวน	มีการร้องเรียนบ่อย	มีการร้องเรียนเป็นครั้งคราว	ไม่มีการร้องเรียน	
4.	การบำรุงรักษา				
4.1	แผนการบำรุงรักษาระบบ/เครื่องจักร	ไม่มี	มี/ไม่ปฏิบัติตามแผน	มี/ปฏิบัติตามแผน	
4.2	การจัดทำรายงานการตรวจสอบการบำรุงรักษา	ไม่มี	อยู่ระหว่างดำเนินการ	มี	
4.3	การซ่อมบำรุงทันทีเมื่อเครื่องจักรชำรุดหรือเกิดเหตุขัดข้อง	ไม่มี	บางครั้ง	ทุกครั้ง	
4.4	การปรับปรุงแผนการตรวจสอบบำรุงรักษาทุกปี	ไม่มี	บางปี	ทุกปี	
ผลการประเมินด้านการบริหารจัดการ					34

ตอนที่ 4 ด้านการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชน

ที่	ตัวบ่งชี้	การดำเนินการ			คะแนน ที่ได้
		0 คะแนน	1 คะแนน	2 คะแนน	
1.	การประชาสัมพันธ์ด้านการจัดการขยะมูลฝอย				
1.1	การจัดทำแผนการประชาสัมพันธ์ประจำปี	ไม่มี	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	มี	

ที่	ตัวบ่งชี้	การดำเนินการ			คะแนน ที่ได้
		0 คะแนน	1 คะแนน	2 คะแนน	
1.2	การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ที่แสดงรายละเอียดของระบบการจัดการขยะมูลฝอย เช่น แผ่นพับ ป้าย เป็นต้น	ไม่มี	อยู่ระหว่างดำเนินการ	มี	
1.3	การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน	ไม่มี	อยู่ระหว่างดำเนินการ	มี	
1.4	การวิเคราะห์ผลการดำเนินการและนำมาใช้ในการปรับปรุงแผนการดำเนินการ	ไม่มี	อยู่ระหว่างดำเนินการ	มี	
2.	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย				
2.1	ผู้แทนภาคประชาชนเป็นคณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอย	ไม่มี	อยู่ระหว่างดำเนินการ	มี	
2.2	การจ่ายค่าเก็บขนและค่ากำจัดขยะมูลฝอยของประชาชน	ไม่มี	มีการจ่ายค่าเก็บขน แต่ไม่มีการจ่ายค่ากำจัด	มีการจ่ายค่าเก็บขนและค่ากำจัด	
2.3	การจัดตั้งกลุ่ม/ชมรม/องค์กร หรือศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการขยะมูลฝอย	ไม่มี	อยู่ระหว่างดำเนินการ	มี	
3.	การให้บริการประชาชน				
3.1	การจัดเตรียมภาชนะรองรับขยะมูลฝอยอย่างเพียงพอ	ไม่มี	มี แต่ไม่เพียงพอ	มีเพียงพอ	
3.2	การจัดเตรียมภาชนะรองรับตามประเภทขยะมูลฝอย (การคัดแยกขยะ)	ไม่มี	ครอบคลุมบางพื้นที่	ครอบคลุมทุกพื้นที่	
3.3	การตกค้างของขยะมูลฝอย	ทุกวัน	บางวัน	ไม่มี	
3.4	เจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องเรียน/มีการแก้ปัญหาเรื่องร้องเรียน	ไม่มี	มี / ไม่มี	มี / มี	
ผลการประเมินด้านประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วม					22

3.3 เกณฑ์การให้คะแนน

หน่วยงานสามารถทำการประเมินและให้คะแนนตนเอง โดยแบบประเมินมีตัวบ่งชี้ทั้งหมดแบบละ 62 ตัวบ่งชี้ แต่ละตัวบ่งชี้จะมีคะแนน 3 ระดับคะแนน ได้แก่ 0 1 และ 2 การคิดเกณฑ์การให้คะแนนจะใช้จำนวนร้อยละของคะแนนทั้งหมด ดังนี้

ปัจจัยการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1. ผลการประเมินด้านนโยบาย	26	
2. ผลการประเมินด้านเทคนิค	42	
3. ผลการประเมินด้านบริหารจัดการ	34	
4. ผลการประเมินด้านการประชาสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วมของประชาชน	22	
รวม	124	

$$\text{ร้อยละของคะแนน} = \frac{\text{คะแนนที่ได้} \times 100}{\text{คะแนนเต็ม}}$$

สรุปคะแนน	คะแนนรวมมากกว่าร้อยละ	80	อยู่ในเกณฑ์ดี
	คะแนนรวมอยู่ระหว่างร้อยละ	60-80	อยู่ในเกณฑ์พอใช้
	คะแนนรวมน้อยกว่าร้อยละ	60	อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง